

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Nro. 21.

A FELS. R. TSASZARNAK ÉS A KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMEBŐL.

*Költ Bétsben Pénteken Septembernek 10-ik napján,
1799-ik esztendőben.*

Hadi Történetek.

A' közelebb mult Szombaton este költ Bécsi udvari Diáriumnak 72-ik darabjában a' következő dolgokat közlőtte a' Fels. udvari hadi Cancellaria az olvasó Publicummal:

Károly Kir. Fő Herczeg 1 ső Septemberi tudósítása szerént, azon idő tájban, a' mellyben, a' Helvecziában táborozó Cs. K. ármadiának bal szarnyát az ellenség meg támadta, *Manheim* környékén is, mintegy 30000 főből álló ellenséges hadi sereg gyűllött össze *Müller Fr. Generalis* vezérlése alatt, a' melly rész szerént a' Francia Országnek belső Osztályaiból jött katonaságból, rész szerént a' *Conscriptus* legényekből, rész szez

rént pedig az eddig *Bázel* és *Kehl* közt tanyá-
zott truppokból állott. — Ez a' 30000 főből álló
ellenséges armádia *Augustus* 26-ik napján,
Manheim mellett által költözvén a' *Rénuson* 3
colonnéra osztattatott fel; az *első* a' Svéviai Ke-
rületnek *Heilbronn* nevü Imperialis szabad vára-
sa felé marhirozott, mellynek avantgardéja mi-
helyt oda érkezett, abba bé is ment; a' *második*
Hejdebergán keresztül *Simphen* és *Knetten*: a' har-
madik pedig *Bruchsal* felé vette az útját.

Mindezekről tudositást vévén öKir. Herczogsége
F. M. Lajtinánt Gr. *Sztáraytól*, leg ottan egy-
nehány sereg osztályt küldött *Donaufchingen* kör-
nyékére, oly véggel, hogy azok fel nyilt sze-
mekkel vigyázzanak az ellenség mozgásaira, a'
melly ugyan akkor egynéhány 1000 főből álló
truppot küldött *Moguntzia* és *Kehl* környékére
viffza.

Az Olasz Országi Cs. K. armadiától ide jött
tudositások szerént *Jourdan* Fr. fő vezér fog az
Olasz Országi Fr. armadiának kormányozására
küldtetni, az a' *Jourdan*, a' ki 3 ezttendővel
előtte, és a' minap is tulajdon szerentsétlensé-
gével tapasztalta a' Cs. K. armadiának vitészsé-
gét. Hogyha Olasz országban is tsak úgy, és
annyit fog néki a' hadi szerentse szolgálni, mint
szolgált a' Felső Palatinatusban, és a' Svéviai
Kerületben, nem sok vigasztalására leszen ő a'
Fr. Republikánusoknak.

Az ellenséges armadiától egynéhány osztály
seregek nyomultak *Saffa*, *Ovada*, és *Vignolo* kör-
nyékére előbre; hanem azok, a' mellyek az *Ova-
dai* tanyát el foglalták, ismét el hagyták azt.

Az ellenlég mozdulásainak közelébről leen-
dő nyomozására, *Fossanoba* küldettek a' F. M.
Lajtinant *Ott* osztály serege, és a' Gr. *Pálffy*
Gen. Major brigadája. *B. Kray* hadi Tárnok-
mester is meg érkezett már *Augustus* 28-ikán *A-
lessandriához*, minekutánna *B. Loudon* General
Major brigadáját a' *Strauch* és herczeg *Rohan*

Obersterek segitlegekre küldötte volna.

A' miképen *Gr. Klenau* General Majornak, az Olasz Országi armadiá fő hadi szállására küldött jelentéséből láthatni, az ő kormánya alatt lévő *Mihanovich* Obriflajtinánt, meg támadván a' *Génuai* tenger parton fekvő *Sesiri* városnak környékén tanyázott számos Francia. fagot, nemcsak tanyájakból ki üzte, hanem e' mellett 1. tiztet, 's 16 köz embert fogott el közzülök.

A' *Müller* General vezérlése alattlévő Francia armadiának, *Svéviai* kerületben való mozgásairól 's ide 's tova való marfirozásáról im' ezeket közöljük a' Német Országty Library szerint a' *Svéviai* Kerületbeli tudósításokból. *Pforzheim*ből így írnak *Augustus* 29-ik napján. Minden óldárról körül vettek bennünket a' Frantziák. — *Durlach*ban egynéhány ágyuval 3000 ember vagyon közzülök.

A' 30-ik *Augusti* *Stuttgardi* levelek azt bezzélik, hogy értésekre esvén a' *Bruchsal* környékén lévő kevés Cs. K. katonaságnak a' Francziák' oda való közelgetések, *Knittlingenig* visszavonták magokat. *Augustus* 28-ikén számos Fr. sereg érkezett *Bruchsal*hoz, és dél után 3 órakor maga *Müller* Generalis is oda jutott 5 Generalissal, az egész General Stábbal, az *Ordonnateur* és más *Commiffariu*sokkal, egy *escadron* karabélyos katonasággal, és egy kompánia lovas artilleriával. A' következett éjjel gyalog regementek is fokak érkeztek oda, a' mellyek *Augustus* 29-ikén reggeli 6 órakor *Heideisheim*ba marfiroztak, hadi fő szállások pedig *Stettfeld*be tétetődött által.

*Heilbron*ból *Augustus* 30-ikán. Ma, dél után 1 órákor, ki költöztek innen a' Francziák. Azon kevés idő alatt is, míg köztünk voltak, nem kevés törvénytelenféget vittek végbe, és ha *Neis* Generalisok ide nem érkezett volna, meg sem lehetett volna honnyaiukban maradnunk. Ő mi-

gyart le tsendelítette, 's kemény hadi fenyték alá vetette őket.

Tübingából Augustus 30-ikán. Minekutánna a' Gr. Sztáray F. M. Lajtnánt corpusától *Villingen* és *Doneschingen* környékéről 4 vagy 5 ezer ember marfirozott volna *Pforzheim* felé, vissza vonták magokat a' Francziák, a' Cs. K. sereggek pedig a' mi környékünkön fekvő helységeken telepedtek le.

A' Francziáknak ezen mozdálásaik, így szóll továbbra a' Tübingai Tudositás, nem kevés változást okoztak a' *Károly* Kir. fő Herczeg kórmanya alatt lévő Cs. K. ármadiánál, mellynek egy része az ő maga vezérlése alatt a' Svéviai kerületbe jött vissza, a' más részével pedig *Hocze* General *Helvétziában* maradt, a' melly az ott lévő Orosz seregekkel egyetemben öszvekapott erővel fog az ellenség ellen harczolni. *Augustus* 27-ikén 8. Cs. K. batallion költözött *Schafhausen* mellett a' Rénus jobb partyára, több is váratott a' következett napon, mellyek rész szerént *Breisgauba*, rész szerént *Villingen* felé marfiroznak. — *Károly* fő herczeg *Doneschingenbe* fogja fő hadi szállását által tenni.

Német Ország.

A' Regenspurgi Imperialis Diéta, *Augustus* 26-ikén tartatott gyűlésében kezdett a' Fels. Császárnak, *Julius* 12-ikén hozzá intézett decretumán tanátskozni, és voksolni. — A' Véliszó Fejedelmeknek Collegiumában, a' *Treviri* Val. Fejedelem mingyárt akkor arra határozta meg magát, hogy noha csak nem minden birtokait elfoglalta légyen is az ellenfég; még is mindazáltal kész lészzen ötszörössen a' maga contingens népét ki allítani. — E' mellett arra is voksolt, hogy 100 Római hólnapok adatrassanak ő Cs. K. Felsegének hadi segítségül (a) Hasonló módon voksolt a'

a) Mi ugyan már, ennekelötte valamellyik elfzendőben, mind a' Német Birodalombeli

Kolóniai Vál. Fejedelem. — A' Palatinátusi Vál. Fejedelem, minden Rénuson túl fekvő jószágai a' Francziák birtokában lévén most, azokra nézve semmit meg nem határozhatott. Ellenben a' Felső Palatinatusra, és a' Baváriai herczegség-

Contingent, mind a' Római hólnapot meg magyaráznak: azoknak mindazonáltal kedvekért, a' kik a' Magy. Kurirnak azon darabját vagy nem olvasták, vagy talán nem is érik azon szollásoknak formáját, most is készek vagyunk azokat rövideden meg fejtegetni. Magyar Királyi Könyvtár, Budapesti Egyetem Könyvtára 3. Collegiumra vagynak a' Német Birodalombeli Rendek és Karok fel osztattatva. Az elsőhöz a' papi és világi Választó Fejedelmek; a' másodikhoz a' herczegek, Prælatok, Grófok és Bárók; a' harmadikhoz a' Német Birodalombeli Szabad váralok tartoznak. *Contingensnek* neveztetik a' Német Birodalom Conlütiojában az, a' mellyet a' Regensburgi Diétának végzése szerént, minden Német Birodalombeli Statusnak, vagy kész pénzben, vagy provisióban, vagy fegyveres emberben kelletik a' Közjóznak előközlésére adni. *Római hólnapnak* (*Ratio exigendi tributum Imperii Romani*) pedig az, a' mit hadakozásnak idején minden kerület adni tartozik. Egy Római hólnap 83964 forintra; következésképen 100 Római hólnap 8,396,400 forintra megven. — Ezek a' Római hólnapok azoktól a' Császároktól rendeltettek, a' kik a' Római Pápáktól való koronáztatások végett *Rómába* utaztak, a' hevé 20000 gyalog és 4000 lovas katonák kísérték őket. Az ezeknek tartásokra, és a' Császárok Római utazásokra a' Német Birodalom közönléges kasszajából adatt a' költség.

re nézve következendőképen vokfolt: 1) Hogy ötszöröffen állítatódjék ki a' Contingens. — 2) hogy 100 Római hólnapok adatódjának Ő Cs. K. Felfégének hadi segítségül. 3) hogy a' melly Collegium mit igrir, azt a' leg nagyobb kézfsggel bé is tellyesittse. — Ennél töbre, a' mint Ő Vál. Fejedelemsége magát ki nyilatkozattatta, azért nem kötelezhette magát, mivel ezfendőtől fogva, 100000 embernél több marsírozott Bavárián keresztül, a' kiknek tapláttatásokra adatott költség reá megyen 29 millió forinttra, a' melly summából 18,352,832 forint fordittatott az ő Cs. Kir. Felsége és a' Német Birodalom szolgálatjára.

Bécsy Kir. Főherceg, mint Cs. Kir. és Német Birodalombeli commandirozó fő vezér, *Augustus* 19-ik napján egy circularis levelet küldött a' Német Országai hercegekhez, fejedelmekhez, és Imperialis Várasokhoz, mellyben arra kívánnya őket serkengetni, hogy az általok megígirtett Római hólnapokat, és Contingenseket, minél előbb szerezék öszve, állítsák ki, és küldjék hozzája, hogy ekképen annál jobb móddal és könnyebben véghez vihesse az általa ki kézfittetett planumot.

A' múlt *Augustus*nak 16-ikan költ Hamburgi Tudostások szerént a' Német Birodalomnak északi részében is meg fog az eddig tartott tsendesség zavartatni. A' Brémai buza kupetzek erőssen szedik az életet, 's nagy magazinumokat kézfittenek azon Angliai és Orosz hadi sergeknek számokra, a' mellyek ott szárazra ki tétetvén egyenesen Hollandia ellen fognak marsírozni.

A' Rénus környéken fekvő helységek is nagy szorongattatások közt vagynak, látván, hogy mar ott is el kezdődött az ellenségeskedés. — A' Fr. Directorium parantsolatjából ofromló állapotba fognak a' Rénuson túl lévő négy ofztályok helyheztetődni,

Augustus 26-ik napján 12000 főből álló Fr. hadi sereg indult ki Straßburgból *Heydelbergán* keresztül, *Manheim* fele, valamelly titkos expedíciónak eszközzésére. Hasonló számú hadi sereg indult ki a' *Württembergi* herczegség ellen.

A' *Westfáliai* kerületnek, *Minden* nevü herczegségében nem kevés hadi készülteket tétet a' *Berlini* Kir. udvar, és olly parantsolatot adott ki, hogy minden ott kvártelyozó regementek kézfén tartásuk magokat a' márfirozásra, és hogy minden ágyuk és munitiószekerek jó állapotba helyheztetődjenek.

BCU Cluj / *Constantin Brancoveanu* University Library Cluj

Nápoly Országának 's *Mantua* várának vissza foglaltatásától, és a' *Novi* mellett történt véres csatától fogva, vége vagyon a' *Francziák* *Olasz* Országú uralkodóknak. A' Cs. K. seregek majdan ki fogják ezen nagy ostort, az *Olasz* Országú *Jacobinusok*at irtani. — Már alsó *Olasz* Országban is nagy elő méneteleket tesznek. — Az eddig *Perugiában*, *Ullaban*, *Sarfanellaban*, a' *Sz. Mária* és *Sz. Lörintz* erősségekben volt *Francziák* mind capitulatióra léptek, 's által adtak azokat a' Cs. K. győzedelmes seregeknek.

A' *Florentziában* lévő *Anglus* minister *Wincham* azt a' kellemetes ujságot hirdette ki *Augustus* 25-ikén, hogy *Nápoly* Országának *Capua*, *Gaeta*, és *Terracina* nevü nevezetes erősségeit, a' Királyi, és egyesült seregek el foglaltak, azokban 6000 *Francziát* fogságra ejtettek, 's őket mingyárt akkor hajókra ültetvén *Tulonba* küldötték a' *Nápolyi* hadi foglyokkal való felszereltetésekre. — Most már egyenesen *Rómavárasa* felé marfiroznak az egyesült seregek, és már *Augustus* 15-ik napján csak 2 óranira voltak az előjáró seregek azon váraftól.

Mantua várának vissza vételét igen fényes pompával inneplették meg az oda való lakosok,

és ott lévő Cs. K. katonaság, A' fő templomban illetén felül irás olvastatott,

Deo. Redemptori.

Quod,

Mantua, Feliciter. Expugnata,

Et. a. Clementissima D. N.

Imp. Francisco II. Semp. Aug.

Iterum. In. Fidem. Recepta

Italiam. a. Triennali. Captivitate.

Liberavit.

Piauso. Orbis. Christiani. Universo.

Gratiarum. Solemnia.

Minden Olasz Országi tartományok, de kiváltképen a' Római Statusok a' Sz. Pápa jelenlétét kívánnyák, a' ki az egyesült Cs. K. és Orosz Császári armadtól való feltekben *Briançon* és *Valence*be vitettek által a' mostani Francia kormányozók, még pedig fedeletlen kotliban. Fele újan sem volt ő Szentsége, midőn már a' költők terhét ki nem alhatván, üő székben kellett nyolc év tölteni. A' körül belől fekvő helységek lakosinak értékre esvén az ő Szentsége utazása, ezenként mentenek szemlelésére nemcsak a' falusiak hanem még a' váraasiak közzül is, ugy annyira, hogy *Briançon* és *Valence* városok közt mindenütt tömve voltak az utak emberrel, mindenek, a' kik látták, és halloták szomorú sorsát, meg nem tartóztathatták magokat a' sirástól. — *Valencéhez* való közelgetésekor sok ezer ember ment eleibe, az oda való municipálitás is illendő tisztelettel fogadta ő Szentségét, bé kifizte a' kastélyba, a' hol a' volt *Commandans* kvártélyába szálltatott bé. Minthogy az ő Szentsége alsó része még fosztatott az érzékenységtől, maga lábain egy tapodást sem mehet, egyéb aránt egészséges és vidám. — A' kellemetes napokon, kerékes székben hordatik a' kertben ide 's tova. Hogyha Fr Országuk déli tartományiba bé talál az ellenség nyomólni, *Valence*ből *Dyonha* fog ő Szentsége által vitetni,

A' Florencziai Tanács azt végzette, hogy azok, a' kik a' revolutió alatt közönléges hivatalokat válltek, soha semmi féle hivatalra ne alkalmaztassanak többé,

Batava Respublika.

Az Angliai titkos expedícióra küldetett flottának egynéhány hajói csak azért mutogatták magokat *Zelandia*, *Gröninga*, és *Frislandia* tengerpartjai körül, hogy az által el titkolják valóságos fel tételeket, s oda húzhassák a' Batáviai vigyázó ármádiának figyelmetességét. — Azonban *Augustus* 21. ik napján a' *Texel* eleibe ment az Angliai flotta, és minékutánna egynéhány apró hajók a' viznek mélységét meg méregették volna, azon flottának fő kormányzója Admiral *Duncan*, illyetén foglalatú levelet küldött egy Anglus kapitány által a' *Texeli* kikötő hely fő kormányzójának *Storj* Admiralisnak.

„Uram! Minthogy ebben a' szempillantásban 20 ezer embernél több szállott ki Hollandiában a' *Helderi* kis szigetbe, és többen is fogják őket követni, igen kedvező alkalmatossága vagyon! az Urnak arra, hogy maga törvényes fejedelme, az Orániai herczeg eránt való buzgó indulatját ki nyilatkoztattassa, és a' Hollandiai flottának minden hajóival egyetemben, a' melyek bizonyosan követni fogják az Úr példáját, annak hűségére vissza térjen. Mind azok, a' kik ezt mivelik, barátjainknak és szövetségeseinknek fognak esmértetni, és bizvált fel vonhatják a' Hollandiai vitorlát, hajóiknak árbocz fáira. Minthogy én az Angliai ki szálló hadi seregek fő kormányzójának *Abercrombie* Ritternek, és az alattam lévő Vice-Admiralisnak *Mitchel*nek ezen magam ki nyilatkoztatását tudokra adtam, minden Hollandus hajóknak, a' kik az én tanátso-mat bé veszik, szabad lelzen hozzánk ki jönni. Ugy fogunk azokkal bánni, mint baratainkal és

frigyefeinkel, 's fel fogjuk azokat az Angliai flotta kebelébe venni, a' mellynél mind addig, míg az Orániai herczegtől újabb parantsolatot vejedenek, bátorfágosan meg maradhatnak. — Egyébb aránt illendő tisztelettel vagyok *Duncan*. “

Ezen *Texeli* kikötő helybe bé küldetett Anglus Kapitány az Orániai Fejedelemnek azon hirdetményét is el vitte magával, a' mellyet ő a' Batáviai Respublika kórmányozó székjeihez intézett, 's az által azt adatta azoknak tudtokra, hogy ő, tudniilik az Orániai Fejedelem, a' szövetséges Fejedelmeknek segítségék által, a' kik 20000 főből álló armadiát adtanak nékie, és a' melly tsak avantgardeja a' többi hadi népnek, maga is bé fog Hollandiába menni, ez alatt isitpedig az Orániai örökös herczeg az ő fia, fogja az ő előbbi méltóságos hivatalját folytatni.

A' Lord *Duncan* levelére adott válaszáat *Storry* Hollandus Admirálisnak a' jövő posta napon fogjuk Erd. Olvasóinkal közleni.

Frantzia Ország.

Melly nagy szorongató nyughatatlanfág között légyen a' Fr. Directorium a' jelenvaló kétséges ki menetelü környülállások közt, meg tettzik azon követségéből, a' mellyet nem régiben az öreg Tanátshoz küldött: „A' Directorium, *ugymond*, szemeitek eleibe terjesztette Thermidornak 8-ikán (Julius 26-ikán) hozzátok küldött követségében, azon nagy veszedelmet, a' melly a' Respublikának belső részében hatalmat vett. — Nemtsak nem kissébbült ez a' veszedelem azóltá, sőt naponként még inkább nevededett. Még akkor még jegyzette a' Directorium, hogy a' Respublikának külső védelmezését annak belső óltalmazásától el választani nem lehet. Az előtökbe terjesztetett okok naponként mind sürgetőbbekké lettek: Még akkor arra serkengetett titeket a' Directorium, hogy hosszas lévén, a'

hadi processusnak folyamata, a' katonákat eltsabitani igyekezök, a' gyilkosok, az uton álló tolvajok, a' titkos kémek, és gyanús személyek katona Commissio kezébe adattassanak. Most azt javasollya tinétek a' Directorium, hogy ezen bánasnak módjá, mellyet a' közönléges bátorság kíván, azokra is ki terjesztetödjek, a' kik Királyi irásokattizéllyel szörni mérefzlenek, és azon iparkodnak, hogy a' katonaság magaElőjáróeránt való bizodalnát meg tántorittsák; és hogy a' Hazának mostani veszedelmes környülállasai közt, halálos büntetés decretáltasson azok ellen, a' kik a' Haza katonáit vagy el rejtik, vagy az el szökésre serkengetik. A' hadi minisiternek azon történetekről tett jelentései, mellyeket mi a' mi köttös követségünkhöz ragasztottunk, elegendö okot szolgáltatnak tinétek ezen kemény törvénynek hozására."

A' hadi minisiter *General Bernadotte* sem si-mithatta el a' Directoriumhoz küldött jelentésében a' maga nyughatatlanfágát, a' mellyben a' többi közt így szóllott: Tudtotokra vagynak. *ugymond*, azok a' zenebonák, a' mellyek *Bourdeaux*ban magokat ki ütötték, a' mellyeknek alkalmatosfágával ekként nyilatkoztatta ki a' nép a' Res-páblika ellen való gyüölöfleges indulatját: *Éllyen! éllyen a' Király!* Azon nyughatatlanságok se lehetnek elöttetek titokban, a' mellyek ugyan azon időben, 's azon módon nyilatkoztatták ki magokat *Picardiának Somme* nevü ofztályában. Rövideden meg mөndván, mindenütt nagy bátorságot, szoros egymással való meg egyezést, és veszedelmes planumot mutatnak a' Respublikának ellenlégei — minden nap tsatáznak a' napnyugoti ofztályokban lévő republikánusi seregek az insurgenfekkel, a' kik nagy bizodalomban lévén az Angliai seregeknek ki szallásokhoz, fegyvert fogtak a' Respublika ellen.

Mantua várának el vesztése is nem kevés bútbánatot, és nyughatatlanfágot okozott a' Párisi

Republikánusok szivekben, a' mellyeket ők, a' mennyire tsak lehetett, el titkolni kívántak. A' tüzelebb Jakobínusok élni akarván az alkalmatlósággal, igen rút színnel feftették le a' mostani Directorokat, nevezetesen pedig *Sieyest* és *Barrast*, a' kiket teliyességgel nem szenvedhetnek. *Lamark* N. Képviselő nagyon kikölt az 500 ak Tanácsában azért, hogy azon várnak el vesztését egész el akarta a' végre hajtó Tanács titkolni: *la* a' politica, *ugy mond* ő, egészlen meg fojtya a' republicanusoknak energiáját, fokféle módon vádoltatnak a' nép között való társaságok, holott azt tagadni nem lehet, hogy azokat a' rojalisták tsábitották el: szükség a' már javasoltott Commissiót fel állítani, s a' nyilvánvaló kedves és kedvelen tudósítalokat közleni; akárki neveztesse ki közzülünk azon Commissióhoz mind egy, mivel mi mindnyájan kézzek vagyunk Hazánkat a' veszedelemtől meg menteni.

Bonaparte fő vezér felől olly kedves híreket hirdettetett ki a' Directorium a' Redacteur nevü Párisi ujság levélben, minth a' ugyan ő fogna a' Zsidók által váratott Messiás lenni.

A' mostani Fr. hadi miniszternek *Bernadotte* Generalnak fáradohatatlan munkásságát nagyon magasztalják a' republikánusi tollakkal írt Párisi közönséges levelek, 's azt hirdetik felöle, hogy ő nálla nélkül el kellene a' Fr. Republikának enyészni. — Leg közelebb minden Fr. erősségekben egy katona Commissiót állított fel, mellynek leg főbb kötelessége a' leszen, hogy ha azok ostrom alá vétetődneének, elegendő eleséggel és munitióval töltsék meg azokat. Ezen Commissiónak tagjai a' vár Commendánsa, a' hadi Commissarius, egy ártillerista tisz, egy garnizon tisz, és egy municipalis tiszviselő.

Ugyan ő, tudniillik *Bernadotte* hadi miniszter, illetén foglalatu parantsolatot küldött az Olasz Országi Fr. armadiának fő vezérjeihez: „A' közönséges ujság levelek azt hirdetik, hogy által

adatott Mantua vára az ellenségnek; lehetetlen ennek igaznak lenni, másként semmi vitézség nem volna többé a' Fr. katonaságban, de ha igaz, bizonyosan árulás által történt meg. — A' Respublika nevében, a' ti haznotok, és ditsőffégték' nevében parantsolom tinékték, hogy *Foissac-Latour* Generált egész Stábjával együtt idezzétek hadi törvényszék eleibe.

Az alsó Pyrenéusi Ofztály kormányfőjéhez, a' mellyben tudniillik ő született és nevedett, illyetén inő levelet küldött, hogy tudniillik minden erejeket és tehetségeket a' belső villongás lelkének meg fojtására fordítsák. Oh kedves hazafiai, így írt nekik a' többi közt, a' ti kebeletekben nyertem én életemet, s talán a' izabadsághoz való szeretetnek első lehelletét is. A' ti belső lelki erőtökre támasztom magamat, 's tellyes reményfégben vagyok az eránt, hogy ti a' felső Garonne Ofztálybeli republikanusokat hathatossan fogjátok fégíteni. — Előre meg mondottam tinéktek, hogy tsak intenem kell, 's azonnal éppen úgy birhatok a' ti szivetekkel, mint a' magaméval."

Az 500 ak Tanatsának 20-ik Augustusi gyűlésében egy adreffe olvasztatott fel, mellyben *Sieyes* Directornak azon tífztségre lett emeltetése a' Constitutioval ellenkezőnek lenni állitatott, és azt kivánták az irók, hogy valamint *Treilhard* Ex-Directornak azon okra nézve butsút kellett hivataljától venni, úgy szinte *Sieyes* Directornak is azt kell mivelni. Ez a' levél igen nagy haragot gerjesztett az 500 ak Tanatsának tagjaiban, 's egyenlő akarattal meg határozták, hogy azon irás érdemetlen a' törvényhozó Tanatsok figyelmeteffégre.

Bertrand N. Képvifelő azon levélnek fel olvasztatása után az óraló székbe fel menvén így apologizált *Sieyes* Director mellett: Igen örvendének, *ugymond*, ezen adresnek, 's az iró fel tételenék, ha az a' izabadság és a' Constitutio

eránt való szívés hajlandóságból származott volna; de hitessétek el magatokkal, hogy az a' Jacobinusi állorcza alatt lappangó rojalismusnak a' munkája. — Ezek az emberek azon iparkodának, hogy szakadást ténáljanak a' Nemzeti Képviselők közt; most pedig a' Directóriummal akarják azt mivelni. — Mit kívánnaak ők ezen vádolás által elközleni, kétség kívül azt, hogy *Sieyest* a' Directoriumból ki küszöbölhessék, a' melly, el merem mondani, igen nagy nyomorúságba ejtené a' Respublikát. — E' merem mondani, hogy magára vállalván *Sieyes* a' Directorságot, ő szabadtott meg bennünket a' veszedelemtől; őt nem mások, hanem csak a' rojalisták támadhatják meg. A' mivel ő védoltatik; világos hazuglag. *Sieyes* 19-ik Florealban, a' Respublika 6-ik esztendejében vállalta magára a' Berliini követtséget, 26-ik Florealban, azon esztendőben lépett ki az 500-ak Tanatsának gyülekezetéből, 27-ik Florealban a' 7-ik esztendőben tétetett Directorrá, tehát telyességgel meg nem lértetődött a' Constitutio; következésképen lemmi egyenlőség nints az ő és a' *Treilhard* Directorságra lett választatása közt.

Elegyes Levelek.

Ugy hallatik, hogy az Anglus zföldbe vétetett Helvétusokat *Pichegrü* Francia Ex-Generál fogja commandirozni. — A' Nápolyi pártosok közül már sokan végeztettek ki e' világból, és a' mint *Nápoly* városából írják, még többen is fognak azon forsra jutni. A' Római Statibusban, nevezetessen, *Anconában* és *Sinigagliában* kemény föld indulás tapasztaltatott a' múlt hónap' kezdetében. *Livornóban* 500 Francia gondolkozású emberek fogatattak el, a' kik rész szerént oda valók, rész szerént idegenek voltak. A' *Reimsi* fő templomot 45000 Frankon adta el a' Directorium ama híres Párisi serfözőnek *Santerre* Generálnak. — Augustus 28-ik napján 6000 Francia ment bé a' *Ménusi Frankfurtumba*, a' ahol

6000 liver contributiót vontak a' lakosokon. — Afrikában közönlégesen nagy pestis uralkodik, nevezetesen a' *Marockói* Császár birodalmában egész várásokból és helységekben ki hóltak a' lakosok. — Egy *Bázeli* nyomtató laistrom szerint, 4 millio 722440 livert felfartak ki a' Helvetusoktól *Rapinat*, *Rouhier*, 's több czimborás társaik magoknak, ide nem számlálván, azon lovakat, czifrakotlikat, és ezüst edényeket, a' melyeket magoknak szerzettek. A' Francia és Spanyol egyesült flottáknak kormanyozói *Massaredo* és *Brüix* Párisba mentek, olly véggel, hogy ottan személyek szerint tanátskozhassanak a' Directoriummal az egyesült flottának további tengeri operatioiról. — (És így helytelenül hirdettek néhány külföldi újság levelek *Bruix* Fr. Admirálisnak *Kadixban* lett meg fogattatását.) — Azok ellen, a' kik Fr. Országban, és a' Fr. ármadiáknal pártosságra indító irásokat szórnak széllyel, halálos sententziát hozott a' Directorium. — A' Berlieni és Stokholmi Kir. udvarok közt nem látatik a' leg jobb hármónia lenni azon időtől fogva, a' miolta az utólsóbb a' Frantzia Republika eránt való indulatját a' Regenspurgi diétán ki nyilatkoztatta. — A' Francia Orzági insurgensek 150 livert adnak azoknak foglalóul, a' kik közéjek állanak, zóldot pedig 15 Solst napjában. — A' Fr. Directoriumnak azon végzése, melly szerint az insurgenseknek vagy szüléik, vagy testvérjeik, vagy rokonjaik vitetnek kezességül, nagyon fel háborított néhány osztályokat, úgy annyira, hogy annak ki hirdettetésekor ekként kiáltoztak magok a' katonak: Ma, *ugymond*, 10000 Chouanft tfinált a' nemzet! — Egy *Rebmann* nevü Moguncziai polgár olly véggel ment Párisba, hogy a' Répus bal partyán levő Német tartományoknak Francia Republikával leendő egyesitetéset sürgeisse. — General *Schauenburg* a' Helvécziai Fr. ármadiának General Inspectorává tétetődött. — Egy *Mechin* nevü Párisi as-

tronomus egy új planétát talált fel, a' mellyel együtt már 9 re megyen a' planétáknak a' száma. — *Barthelémy* Ex-Director a' *Koppenhágá*-ban való lakásra engedelmet nyert a' Dániai K. R. udvartól, —

Magyar Ország.

Sáros Patak 12-ik Augusti. Szomorú ujság. Azokat a' drága S. Pataki réteket, a' mellyek régtől fogva, minden esztendőben, de kivált a' nagy szárazság idején, nemcsak az ide való lakoloknak nagy számú, hanem még a' körül belől ákvő helységbeliek sok ezer darab marháiknak is ki telelésekre bővleges szénát termelt; most, midőn szintekafizálni kellett volna, az árviz annyira el borította, hogy magok a' Pataki lakók is az öfzi vetéseknek sovány tarloján káfizált szénával, és kukuritzza kóróval szándékoznak barmaikat a' jövő télen tengetni. A' Bodrog kört is, a' hol sok dohány szokott termeni, az árviz igen sok kárt tett.

Jelentés.

Tek. N. Zabolcs Vármegyében, a' *Hortobágy* vidékén, *Balmaz* Újvárosi Uradalomhoz tartozandó néhány pulzták, nem külömben a' *Regate Beneficiumok*, ugymint mézfászfék, kortsmák malmok, és bót, e' folyó esztendőben, közelebb jövő *Octobernek* 9 ik napján, licitatio, avagy kótyavetye által árendába fognak adattatni. Melly része édes Hazánknak kivaliképen a' marhatartásra, és hizlalásra alkalmas és esméretes lévén, méltó, hogy a' fellyebb jelentett napra és helyre, a' *Kereskedők* számossan meg jelenjenek, a' kik az alatt az oda való Uraság tilztyeitől bővebb tudositást vehetnek.

D. D. S.